

رای شماره 2012693 هیأت تخصصی شهرسازی، منابع طبیعی و محیط زیست دیوان عدالت اداری با موضوع: کل دستورالعمل اجرایی طرح توسعه سامانه های نوین آبیاری مصوب شهریور سال 1396 معاونت آب و خاک وزارت جهاد کشاورزی ابطال نشد

هیأت تخصصی اراضی شهرسازی، منابع طبیعی و محیط زیست

* شماره پرونده: ه ت/ 0200192

* شماره دادنامه سیلور: 140231390002012693 تاریخ: 1402/08/06

* شاکی: آقای محمدرضا خاکی

* طرف شکایت: جهاد کشاورزی شهرستان بافق

* موضوع شکایت و خواسته: ابطال کل دستورالعمل اجرایی طرح توسعه سامانه های نوین آبیاری مصوب شهریور سال 1396 معاونت آب و خاک وزارت جهاد کشاورزی

* شاکی دادخواستی به طرفیت جهاد کشاورزی شهرستان بافق به خواسته ابطال کل دستورالعمل اجرایی طرح توسعه سامانه های نوین آبیاری مصوب شهریور سال 1396 معاونت آب و خاک وزارت جهاد کشاورزی به دیوان عدالت اداری تقدیم کرده که به هیأت عمومی ارجاع شده است متن مقررہ مورد شکایت به قرار زیر می باشد:

ابطال کل دستورالعمل اجرایی طرح توسعه سامانه های نوین آبیاری مصوب شهریور سال 1396 معاونت آب و خاک وزارت جهاد کشاورزی

مقدمه

در اجرای سیاست ها و برنامه های وزارت جهاد کشاورزی در حوزه افزایش بهره وری آب کشاورزی و نظر به وضعیت آب و هوایی و کمبود شدید آب در مناطق مختلف کشور، لزوم برنامه ریزی دقیق به منظور مدیریت مطلوب بر تامین و مصرف آب بیش از پیش مشاهده می شود. در این راستا معاونت آب خاک وزارت متبوع (مجری طرح توسعه سامانه های نوین آبیاری) در جهت مصرف بهینه آب در مزرعه و ارتقای بهره وری آن، نسبت به تدوین دستورالعمل اجرایی طرح توسعه سامانه های نوین آبیاری به عنوان یکی از روشهای آبیاری در بخش کشاورزی اقدام نموده است. امید است با اجرای کامل دستورالعمل توسط سازمانهای جهاد کشاورزی استانها، موجبات ایجاد وحدت رویه جهت نیل به اهداف فوق فراهم گردد.

اهداف

1- ساماندهی و ارتقای مدیریت نظام اجرایی از طریق اعمال وظایف حاکمیتی نظیر سیاست گذاری، برنامه ریزی، نظارت، حمایت و هدایت امور به منظور افزایش کیفی و کمی توسعه سامانه های نوین آبیاری

2- ساماندهی و تعیین نقشها و وظایف سطوح درگیر در اجرای فرآیند

3- نگاه سیستمی بر فرآیندهای مطالعه، طراحی، اجرا، نظارت، بهره برداری و نگهداری از سامانه های نوین آبیاری

4- ایجاد و توسعه سامانه های نوین آبیاری از طریق مصرف بهینه اعتبارات و سایر منابع

5 - استانداردسازی و پرهیز از سلیقه کاری

6 - استفاده حداکثری از ظرفیتهای و پتانسیلهای بخش غیردولتی

7 - افزایش سطح رضایتمندی بهره برداران و ارباب رجوع

ماده 1- تعاریف:

1-1- سامانه های نوین آبیاری: به مجموعه تمهیدات، راهکارها و فن آوری های جدید آبیاری اطلاق می شود که با عملیاتی کردن آنها ضمن ارتقاء راندمان آبیاری، نیاز واقعی آب گیاهان تامین و شرایط خاک به لحاظ فیزیکی، شیمیایی و زیست محیطی پایدار نگه داشته می شود.

مصادیق این تعریف بکار گیری سامانه های نوین آبیاری نظیر آبیاری موضعی شامل: قطره ای، تیپ، زیر سطحی، بابلر، زیر سطحی کم فشار، تلفیقی (موضعی و بارانی) و آبیاری بارانی شامل: ماشینهای آبیاری مکانیزه، انواع روشهای بارانی کلاسیک، ویل موو و قرقره ای (گان) و کم فشار و سیستمهای نوین آبیاری که توسط دفتر مجری اعلام خواهد شد.

1-2- عرصه: عبارت است از کلیه اراضی تحت کشت تمامی محصولات زراعی و باغی تعریف شده از سوی معاونتهای زراعت و باغبانی وزارت جهاد کشاورزی .

1-3- متقاضی (بهره بردار): عبارت است از شخص حقیقی یا حقوقی که بهره بردار اراضی کشاورزی با آب تامین شده باشد (دارای مدارک مندرج در ماده 3 این دستورالعمل باشد) که پس از عقد قرارداد اجرایی کارفرما نامیده می شود.

1-4- طرحهای تجمیعی: عبارتند از طرحهایی که بهره برداری از منابع آب و خاک در آنها بر اساس تجمع اراضی یا برداشت مشترک از منابع آب توسط بهره برداران صورت می گیرد.

1-5 - تامین کننده مجاز: عبارت است از شرکت تولید کننده و یا وارد کننده کلیه لوازم و تجهیزات آبیاری و یا اشخاص حقیقی یا حقوقی دارای نمایندگی رسمی از شرکتهای فوق الذکر که اسامی آنها در سامانه اطلاع رسانی سامانه های نوین آبیاری درج گردیده باشد.

1-6 - مشاور طراحی: عبارت است از شخص حقیقی یا حقوقی دارای گواهی صلاحیت مشاوره در زمینه سامانه های نوین آبیاری از مراجع ذیصلاح.

1-7- دستگاه نظارت: عبارت است از شخص حقیقی یا حقوقی دارای گواهی صلاحیت مشاوره در زمینه سامانه های نوین آبیاری از مراجع ذیصلاح.

1-8 - پیمانکار: عبارت است از شرکت پیمانکار دارای گواهی صلاحیت معتبر در زمینه اجرای سامانه های نوین آبیاری از مراجع ذیصلاح .

تبصره 1- مراجع ذیصلاح در حال حاضر عبارتند از مجری طرح توسعه سامانه های نوین آبیاری و سازمان برنامه و بودجه کشور.

تبصره 2- هریک از عوامل موضوع مفاد بندهای 5 الی 8 ماده 1 در صورتی مجاز به انجام کار از نظر مجری می باشند که علاوه بر اخذ صلاحیت از مراجع ذیصلاح یاد شده، اسامی آنها در سامانه اطلاع رسانی سامانه های نوین آبیاری درج گردیده باشد.

1-9- دفترچه مطالعه و طراحی: دفترچه طراحی و کلیه مدارک و مستندات و آلبوم نقشه های طرح.

10-1- موسسه عامل: صندوق حمایت از توسعه بخش کشاورزی، بانکها و موسسات دارای مجوز از بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به تشخیص و اعلام وزارت جهاد کشاورزی.

11-1- مجری: مجری طرح توسعه سامانه های نوین آبیاری .

12-1- رئیس سازمان: رئیس سازمان جهاد کشاورزی استان.

13-1- ستاد استانی: به منظور ایجاد هماهنگی و تسهیل در اجرای این دستورالعمل؛ ستاد استانی سامانه های نوین آبیاری در سازمان جهاد کشاورزی استان با ترکیب و شرح وظایف ذیل تشکیل می شود:

الف - رئیس سازمان(رئیس ستاد)

ب - معاونت برنامه ریزی و امور اقتصادی

ج - مدیر آب و خاک(دبیر ستاد)

د - مدیر زراعت

ه - مدیر باغبانی

و - مدیر ترویج

ز - مدیر امور اراضی

س - مدیر موسسه عامل

ع - مدیر امور شهرستانها

ف - کارشناس مسئول توسعه سامانه های نوین آبیاری

تبصره: رئیس سازمان می تواند از سایر مدیران و کارشناسان حسب ضرورت در جلسات دعوت به عمل آورد.

وظایف ستاد:

الف - طرح موارد خاص استانی خارج از مفاد این دستورالعمل و سایر موارد ابلاغی از سوی مجری بر اساس پیشنهاد مدیریت و تصمیم گیری در مورد آن

ب - فراهم آوردن زمینه های اجرای سیاستها و برنامه های مرتبط با سامانه های نوین آبیاری

ج - کمک به اجرای مطلوب دستورالعملها و استانداردهای اجرایی و نظارتی مرتبط با سامانه های نوین آبیاری

د - رفع مشکلات و نارسائیهای در اجرای سیاستها و برنامه های مرتبط با سامانه های نوین آبیاری

14-1- کمیته فنی: کمیته ای است در سطح مدیریت آب و خاک که با ترکیب و شرح وظایف ذیل تشکیل می شود:

الف - مدیر آب و خاک (رئیس کمیته)

ب - کارشناس مسئول توسعه سامانه های نوین آبیاری استان (دبیر)

ج - کارشناس آب و خاک شهرستان مربوطه (در صورت نیاز دعوت می شود)

د - کارشناس نماینده مشاور طراح

ه - کارشناس نماینده مشاور بررسی کننده در صورت وجود

تبصره: رئیس کمیته میتواند از سایر مدیران و کارشناسان حسب ضرورت در جلسات دعوت به عمل آورد.

□ وظایف کمیته فنی:

الف - تصویب روش آبیاری پیشنهادی مشاور طراح در زمینه اولویت اجرایی در سامانه های آبیاری

ب - بررسی و تصویب دفترچه مطالعه و طراحی

ج - تعیین تکلیف نحوه تامین سهم مشارکت بهره بردار

د - تصمیم گیری در مورد سایر مسایل فنی ارجاع شده در چهارچوب این دستورالعمل.

1-15- مدیریت: مدیر آب و خاک و امور فنی و مهندسی سازمان جهاد کشاورزی استان.

1-16- مدیر شهرستان: مدیر جهاد کشاورزی شهرستان.

1-17- سامانه: سامانه اطلاع رسانی طرح توسعه سامانه های نوین آبیاری

ماده 2- سیاست گذاری:

2-1- میزان سقف اعتبارات هریک از سامانه های نوین آبیاری پس از برآورد هزینه های مطالعه، طراحی، اجرا و تبادل موافقتنامه های مربوطه سالیانه طی بخشنامه ای مجزا به استانها ابلاغ خواهد شد.

2-2- اجرای طرح در اراضی دارای تشکل های بهره برداری از قبیل شرکت سهامی زراعی، تعاونی تولید، دانش آموختگان کشاورزی، شهرک های کشاورزی و تقاضاهای گروهی برای مدیریت یکپارچه بهره برداری از منابع آب و خاک (طرحهای تجمیعی) و بر اساس تاریخ درخواست و ارائه مدارک کامل، از اولویت برخوردار خواهند بود.

2-3- با عنایت به اینکه هدف طرح توسعه سامانه های نوین آبیاری ارتقاء بهره وری در استفاده از منابع آبی کشور می باشد لذا اولویت اجرا با سامانه هایی می باشد که با راندمان آبیاری بالاتر، نیل به هدف فوق الذکر را بیش از سایر روشها تامین نماید. بدیهی است تشخیص روش آبیاری مناسب با پیشنهاد مشاور طراح و تصویب کمیته فنی سازمان می باشد.

2-4- با توجه به اینکه تسهیلات کم بهره و یا کمکهای بلاعوض دولتی اعطایی به متقاضیان، مختص اراضی و منبع آب آنها می باشد، لذا در اراضی مورد درخواست متقاضی، نایبستی طی سالهای قبل، از کمکهای فوق الذکر جهت اجرای سامانه های نوین آبیاری استفاده شده باشد.

ماده 3- مدارک مورد نیاز:

3-1- مدارک شناسایی:

برای افراد حقیقی کارت ملی و شناسنامه، برای افراد حقوقی اساسنامه و آگهی تاسیس و آخرین تغییرات.

3-2- مدارک آب:

پروانه بهره برداری یا تخصیص از منابع آب، صادره از سوی شرکت های سهامی آب منطقه ای و سازمان آب و برق خوزستان (برآورد میزان دقیق آبدهی موجود منابع آب جهت طراحی بر عهده مهندس مشاور طراح می باشد).

تبصره: در صورت عدم وجود مدارک آب به شرح فوق، سایر مدارک آب در صورت تصویب در کارگروه استانی آئین نامه اجرایی ماده 11 قانون تشکیل وزارت جهاد کشاورزی مورد قبول خواهد بود.

3-3- مدارک زمین:

مدارک مربوط به زمین که موید بهره برداری برای متقاضی باشد و از نظر سازمان جهادکشاورزی استان قابل قبول باشد.

ماده 4- نحوه ثبت نام و بررسی درخواست:

4-1- ثبت نام فقط از طریق سامانه novinabyari.maj.ir انجام می گیرد.

4-2- بررسی درخواست متقاضی از طریق سامانه novinabyari.maj.ir می باشد.

4-3- بررسی مدارک ارائه شده از سوی متقاضی و تشکیل پرونده.

4-4- بازدید از محل و بررسی اولیه امکان اجرای سامانه های نوین آبیاری

4-5- اعلام پاسخ به متقاضی بوسیله مدیر شهرستان.

الف - نداشتن شرایط برای اجرای سامانه های نوین آبیاری (اعم از فنی یا اعتباری) با اعلام دلایل

ب - داشتن شرایط و معرفی متقاضی به مشاورطراح.

تبصره: در صورتیکه پاسخ منفی باشد متقاضی می تواند ظرف مدت حداکثر یک ماه اعتراض خود را به مدیر شهرستان اعلام نماید. درخواست متقاضی به مدیریت جهت بررسی مجدد ارسال می گردد و نتیجه بررسی از سوی مدیریت به مدیر شهرستان اعلام می گردد

4-6- متقاضی (بهره بردار) باید نسبت به ارائه تعهدنامه محضری به مدیر شهرستان بمنظور تعهد حسن اجرا و استفاده و بهره برداری از سامانه آبیاری اقدام نماید .

تبصره: کلیه تعهدات بهره بردار در قبال تسهیلات و کمکهای بلاعوض دریافتی وی به شرح مندرج در فرم تعهد نامه پیوست یک بوده و در صورت نقل و انتقال هر یک از مدارک موضوع بندهای (2-3) و (3-3) ماده 3 این دستورالعمل، تعهدات وی به بهره بردار جدید منتقل خواهد شد.

ماده 5- مراحل طراحی و تصویب فنی طرح:

5-1- مطالعه و طراحی و تهیه دفترچه مطالعه و طراحی توسط مشاور.

5-2- بررسی دفترچه مطالعه و طراحی طرح توسط کمیته فنی.

5-3- تصویب طرح و مهر و امضاء شدن کلیه نسخ تصویب شده توسط کمیته فنی

5-4- عودت دفترچه مطالعه و طراحی به شرکت مشاور طراح، در صورت عدم تصویب طرح در کمیته فنی به منظور اعمال اصلاحات مورد نظر

5-5- تعیین تکلیف نحوه تامین سهم مشارکت بهره بردار در کمیته فنی (براساس پیشنهاد مدیریت شهرستان).

تبصره: کمیته فنی می تواند در بررسی طرحها از خدمات مشاور استفاده نماید.

ماده 6- مراحل مالی

6-1- مستندات تایید شده طرح به همراه پرونده به کارگروه اقتصادی و توسعه سرمایه گذاری سازمان جهاد کشاورزی استان یا کارگروه مدیریت شهرستان جهت تعیین منابع مالی مرتبط و ارائه به موسسه عامل ارسال می گردد.

6-2. پرونده متقاضی شامل موارد ذیل می باشد: مدارک موضوع ماده 3، تعهدنامه رسمی بهره برداری تنظیمی در دفتر اسناد رسمی، معرفی نامه کارگروه اقتصادی و توسعه سرمایه گذاری، میزان کمک بلاعوض و سهم مشارکت بهره بردار و نحوه تامین آن، دفترچه مطالعه و طراحی پروژه، یک نسخه از قرارداد پیمانکاری

ماده 7- مراحل اجرا:

7-1. بازدید و تنظیم صورتجلسه تحویل زمین:

ترکیبی از نمایندگان ذیل از محل اجرای پروژه بازدید و صورتجلسه تحویل زمین را به منظور اجرای سامانه نوین آبیاری تنظیم می نمایند.

الف - مدیر شهرستان (یا نماینده وی)

ب - بهره بردار (متقاضی)

ج - نماینده شرکت ناظر

د - پیمانکار

7-2. انعقاد کلیه قراردادها بر اساس استعلام قیمت و انتخاب پیمانکار واجد شرایط و دارای ظرفیت آزاد بر اساس اطلاعات مندرج در سامانه توسط بهره بردار انجام می گیرد.

7-3. لوازم و تجهیزات مورد نیاز پروژه باید توسط بهره بردار و یا پیمانکار از طریق تامین کننده مجاز تامین گردد.

تبصره: هرگونه خرید لوازم و تجهیزات باید دارای فاکتور رسمی صادره از سوی تامین کنندگان مجاز بوده و به تایید دستگاه نظارت رسیده باشد.

7-4. عملیات اجرایی پروژه، طبق برنامه زمانبندی پس از عقد قرارداد با پیمانکار و تایید دستگاه نظارت شروع می شود.

ماده 8 - مرحله نظارت بر اجرا:

8-1. مدیریت پس از دریافت قرارداد اجرایی نسبت به معرفی دستگاه نظارت به متقاضی، پیمانکار و موسسه عامل اقدام می نماید.

8-2. پیمانکار نحوه اجرای برنامه زمانبندی شرح عملیات اجرایی برای نظارت و تأیید را به ناظر اعلام می نماید.

8-9. دستگاه نظارت بر اساس شرح خدمات مندرج در قرارداد نظارتی نسبت به اعمال نظارت و تهیه گزارش نظارت اقدام و به مدیریت بر اساس فرم های شماره 12، 13 و 14 اعلام می نماید.

ماده 9 - مرحله پرداخت:

پرداخت اعتبارات توسط موسسه عامل به یکی از دو روش زیر انجام می پذیرد:

9-1. آزادسازی اعتبارات کمک بلاعوض و سهم مشارکت بهره بردار متناسب با پیشرفت فیزیکی، پس از تأیید دستگاه نظارت و تصویب مدیریت و تأیید بهره بردار در قالب سامانه.

تبصره: پرداخت به پیمانکار و یا تامین کننده مجاز قبل از اجرای عملیات در قبال اخذ ضمانت نامه بانکی بلامانع است.

3-2. آزادسازی اعتبارات پس از اتمام عملیات اجرایی پروژه و تأیید دستگاه نظارت و تصویب مدیریت و تأیید بهره بردار در قالب سامانه صورت می گیرد.

در شرایطی که پروژه خاتمه یافته باشد و پرداختی انجام نگرفته باشد دریافت سهم بلاعوض دولت با تقاضای بهره بردار (در صورت اجرای پروژه از طریق پیمانکار ذیصلاح، نظارت توسط دستگاه نظارت مطابق با طرح مصوب، تایید مدیریت و تنظیم و امضای صورتجلسه تحویل زمین تا تحویل موقت)، پس از کسر حسن انجام کار در وجه بهره بردار قابل پرداخت خواهد بود.

ماده 10- تحویل موقت و قطعی پروژه:

10-1. پیمانکار در پایان عملیات اجرایی به منظور تحویل موقت پروژه بر اساس مندرجات فرم های شماره 15 و 16 و 17 اقدام می نماید.

تبصره 1- در صورت عدم تایید پروژه توسط مسئولین ذیربط و تنظیم صورتجلسه حاوی نواقص پروژه، پیمانکار موظف است حداکثر ظرف مدت 11 روز نسبت به رفع نواقص اقدام و سپس مراتب را به منظور انجام بازدید مجدد به اطلاع مدیریت برساند.

تبصره 2- چنانچه نواقص اعلام شده توسط کارفرما (بهره بردار) با تایید مدیریت و ناظر، توسط پیمانکار رفع شده باشد و کارفرما (بهره بردار) از تحویل پروژه خودداری نماید، مدیریت یا مدیر شهرستان می تواند پس از سه بار درخواست پیمانکار، راساً نسبت به صدور مجوز آزاد سازی سپرده حسن انجام کار اقدام نماید.

10-2. پیمانکار موظف است در زمینه آموزش بهره برداری و نگهداری به متقاضی در چارچوب قرارداد و ضمانتهای انجام شده به مدت یک دوره بهره برداری از زمان تحویل موقت پروژه اقدام نماید.

10-3. مدیریت شهرستان پس از درخواست پیمانکار موظف است پس از گذشت یکسال شمسی از تحویل موقت، به منظور تحویل قطعی پروژه زمان بازدید را به اطلاع مراجع ذیربط برساند.

ماده 11- مرحله نظارت بر بهره برداری:

به منظور بهره برداری صحیح از سامانه های نوین آبیاری، به ویژه موضوع مفاد بند 2-2 ماده 2 این دستورالعمل، در صورت تامین اعتبار، نسبت به نظارت بر مدیریت آبیاری، بهره برداری و نگهداری از طریق مشاورین ذیصلاح اقدام گردد. در این نظارت علاوه بر تعیین و پیاده نمودن برنامه آبیاری، آموزش های لازم در خصوص نحوه مدیریت آبیاری، بهره برداری و نگهداری به کشاورزان ارائه خواهد گردید.

ماده 12- حسن انجام کار:

12-1. از هر صورت وضعیت تأیید شده 11% از حق الزحمه عملیات اجرایی (بدون احتساب هزینه لوازم) به عنوان سپرده حسن انجام کار کسر می شود که با تحویل موقت، 5% آن آزاد و 5% بقیه پس از تحویل قطعی آزاد خواهد شد. در صورتیکه تامین لوازم توسط پیمانکار انجام گرفته باشد کسورات فوق از کل مبلغ هزینه خرید لوازم و اجرا کسر خواهد شد.

62-2. یک سال شمسی پس از تحویل موقت پروژه، ترکیبی از نمایندگان موضوع مفاد بند 7-1 ماده 7 این دستورالعمل ضمن بازدید از پروژه نسبت به تنظیم صورتجلسه تحویل قطعی پروژه اقدام می نمایند. در صورت تایید و امضاء کلیه نمایندگان، 5% سپرده حسن انجام کار باقیمانده در وجه پیمانکار آزاد خواهد گردید.

تبصره: چنانچه نواقص اعلام شده توسط کارفرما (بهره بردار) با تایید مدیریت و ناظر، توسط پیمانکار رفع شده باشد و کارفرما (بهره بردار) از تایید آزاد سازی سپرده حسن انجام کار خودداری نماید، مدیریت یا مدیر شهرستان می تواند پس از سه بار درخواست پیمانکار، راساً نسبت به صدور مجوز آزاد سازی سپرده حسن انجام کار اقدام نماید.

ماده 13- مسئولیت حسن اجرا: مسئولیت حسن اجرای این دستورالعمل بر عهده رئیس سازمان می باشد.

ماده 14- سایر: این دستورالعمل جهت هماهنگی و ایجاد وحدت رویه در روند اجرای طرح توسعه سامانه های نوین آبیاری در کشور در قالب چهارده ماده تنظیم و به کلیه استانها ارسال می گردد. لازم به ذکر است هرگونه مورد خاص استان خارج از مفاد این دستورالعمل و سایر موارد الباقی از سوی مجری، بر اساس پیشنهاد مدیریت در ستاد استان یا کارگروه آئین نامه اجرایی ماده 11 قانون تشکیل وزارت جهاد کشاورزی

حسب مورد مطرح و تصمیمات اتخاذ شده قابل اجرا می باشد. در این خصوص ارسال یک نسخه از مصوبات مرتبط به دفتر مجری الزامی است.

*دلایل شاکی برای ابطال مقررره مورد شکایت:

اولاً: با روح سیاستهای کلی کشاورزی ابلاغ شده از سوی مقام معظم رهبری دامه ظلّه مغایرت دارد. زیرا روح این اصول حمایت از کشاورز و کشاورزی برای توسعه هدفمند آن بوده و این بخشنامه در جهت ضد آن است و باعث سنگ اندازی بر سر راه کشاورزی و تضییق بجای تسهیل، سلب انگیزه، و در کل مسیر توسعه کشاورزی می باشد.

ثانیاً: در بندهای این ابلاغیه نکاتی مورد تأکید معظم له قرار گرفته که این دستورالعمل صراحتاً با آن مغایرت دارد.

از جمله:

- در اواسط بند دوم به «حمایت مؤثر از تولید» در عرصه کشاورزی تأکید شده و دولت نیز در راستای آن یارانه ای را برای کشاورز در نظر گرفته است ولی این یارانه با این دستورالعمل به جای کشاورز به جیب شرکتهای واسطه می رود که بود و نبود آنها جهت پیشرفت کار علی السویه می باشد.

در بند ششم این ابلاغیه بر ایجاد انگیزه در بخش کشاورزی تأکید شده که این طرح باعث سلب انگیزه کشاورز می گردد و نیز در آن بر کاهش احتمال زیان تولید و اجرای سیاستهای حمایتی (از کشاورزان) تصریح شده و این دستورالعمل محض برای کشاورز و مانع وصول کمکها و حمایتهای دولت به کشاورز است. در بند هفتم بر کاهش هزینه های تولید برای کشاورز تأکید شده و این بخشنامه بی اثر، صرفاً باعث ازدیاد هزینه کشاورزی شده است.

در بند هشتم بر تخصیص یارانه هدفمند به بخش کشاورزی تأکید شده لیکن یارانه ها عملاً به این شرکت ها می رسد و در آخر، این بخشنامه با روح قانون یعنی عدالت تعارض دارد و همین امر کافی است تا پاسداران عدالت مهر بطلان بر همچو بخشنامه ای زنند.

اما این که این دستورالعمل با کدام حکم شرعی مغایر است باستحضار می رسانم که:

اولاً: این بخشنامه مصداق بارز اکل باطل اموال مردم است که خداوند در قرآن از آن نهی صریح فرموده است «لَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُم بَيْنَكُم بِالْبَاطِلِ» (سوره بقره/آیه 188). طبق این دستورالعمل حق مسلم کشاورز به جیب شرکتهای واسطه می خاصیت می رود که منتهای هنرشان این است که آنها مجری طرح را بجای ما دعوت می کنند. و در این بین آنچه نصیب کشاورز می شود دوندگی یک ساله و خون دل خوردن در پیچ و خم اداری است.

ثانیاً: این دستورالعمل مخالفت عملی با حکم حکومتی ولی امر است که در ابلاغیه معظم له آمده و توضیح داده شد و به اتفاق و اجماع، مخالفت با حکم ولی امر شرعاً حرام است خصوصاً اگر از سوی کارگزاران نظام اسلامی بوده باشد.

ثالثاً: این دستورالعمل مصداق بارز اخلاق در نظام نوعی است که طبق قرآن و روایات حرام است توضیح این که اعطای حق الف به ب اخلاق در نظام زندگی الف است ولی اگر حق جمع کثیری که شأن مهمی در جامعه اسلامی دارند (مثل کشاورزان) را به غیر آنها دهند این کار، اخلاق در نظام نوعی است و طبعاً آثار سوء آن به بخشهای دیگر جامعه نیز سرایت خواهد نمود.

*در پاسخ به شکایت مذکور، سرپرست مدیریت جهاد کشاورزی شهرستان بافق به موجب لایحه شماره 116243/56/1400 به طور خلاصه توضیح داده است که:

در خصوص دادخواست آقای محمدرضا خاکی موضوع پرونده 9909980905800791 با خواسته ابطال بخشنامه، ضمن اعلام اینکه دادخواست ایشان به طرفیت مدیریت جهاد کشاورزی شهرستان بافق فاقد وجاهت قانونی بوده زیرا موضوع خواسته نامبرده فوق خارج از حدود صلاحیت ها و اختیارات قانونی این مدیریت بوده و اجابت خواسته ایشان از سوی این مدیریت امکانپذیر نمی باشد لذا به استحضار می رساند مدیریت جهاد کشاورزی شهرستان صلاحیت تنظیم و صدور بخشنامه و دستورالعمل را نداشته و در هیچیک

از قوانین و مقررات موجود نیز وظیفه ای در این خصوص برای مدیریت احصا نگردیده است و موضوع مانحن فیه در حیطه اختیارات معاونت آب و خاک وزارت جهاد کشاورزی می باشد و شاکی در موضوع خواسته، ابطال بخشنامه ای را درخواست نموده که صدور و ابطال آن در حیطه اختیارات این مدیریت نمی باشد و تمامی امور مربوطه طبق ضوابط سامانه نوین آبیاری ابلاغی از وزارت متبوع و در راستای قانون و مقررات جاریه به نحو صحیح صورت گرفته و اقدامات اتخاذ شده جهت مبانی و ارکان و جهات شکلی و ماهوی مخالفتی با موازین قوانین و مقررات ابلاغی نداشته است.

علیهذا با توجه به مراتب مطروحه و عدم تکلیف در اجابت خواسته ایشان و اینکه اقدامات مدیریت جهاد کشاورزی شهرستان بافق صرفاً اجرای الزامات وزارت متبوع بوده و تمامی اقدامات با رعایت دقیق مقررات و انجام تشریفات قانونی و شکلی ملزوم صورت گرفته و برابر موارد فوق خالی از هرگونه ایرادی می باشد و هیچگونه تخطی از مقررات صورت نگرفته است و در این خصوص قصوری متصور نمی باشد از آن مقام محترم خواهشمند است با ملاحظه پرونده و مستند به بند 4 ماده 84 قانون آئین دادرسی مدنی در جهت حفظ حقوق دولت و عدم سمت مدیریت در رابطه با موضوع مانحن فیه تقاضای رد دادخواست مشار الیه به طرفیت این مدیریت مورد استدعاست.

اداره حقوقی وزارت جهاد کشاورزی علیرغم تبادل لوایح پاسخ ارسال نکرده است.

پرونده شماره هـ ت/0200192 مبنی بر درخواست ابطال تمامی مفاد دستورالعمل اجرایی طرح توسعه سامانه های نوین آبیاری به شماره 605/96/329 مورخ 1396/4/20 صادره از وزارت جهاد کشاورزی در جلسه مورخ 1402/7/30 هیات تخصصی شهرسازی، منابع طبیعی و محیط زیست مورد رسیدگی قرارگرفت و اعضای محترم هیات به اتفاق آرا به شرح ذیل اعلام نظر نمودند:

رای هیات تخصصی شهرسازی، منابع طبیعی و محیط زیست

اولا بر اساس نظریه شماره 102/28818 مورخ 1400/9/27 فقهای محترم شورای نگهبان، مفاد دستورالعمل معترض عنه خلاف شرع شناخته نشد.

ثانیا بر اساس بندهای 2، 6، 7 و 8 سیاست های کلی کشاورزی مصوب 1391/9/29 مقام معظم رهبری «تأمین امنیت غذایی با تکیه بر تولید از منابع داخلی و نیل به خودکفایی در محصولات اساسی، ارتقای سطح سلامت مواد غذایی تا استاندارد جهانی، اصلاح و بهینه نمودن الگوی مصرف و حمایت مؤثر از تولید و صادرات در محصولات دارای مزیت های نسبی و ایجاد مزیت های جدید (از جمله هدفمند نمودن یارانه ها در جهت تولید و صادرات)»، «گسترش زیرساخت ها و ایجاد انگیزه برای جذب و توسعه سرمایه گذاری در بخش کشاورزی با پوشش مناسب بیمه، کاهش احتمال زیان تولید، اجرای سیاست های حمایتی و متعادل کردن سطح سودآوری کشاورزی با سایر بخش های اقتصادی»، «حمایت مؤثر از ساماندهی فرآیند تولید و اصلاح نظام بازار محصولات کشاورزی با هدف بهبود رابطه مبادله بخش با سایر بخش ها، افزایش بهره وری، کاهش هزینه های تولید، رعایت قیمت تمام شده محصولات اساسی، تأمین درآمد تولیدکنندگان و منافع مصرف کنندگان و بهبود کیفیت مواد و فرآورده های غذایی»، و «تخصیص یارانه هدفمند به بخش کشاورزی در جهت تحقق خودکفایی، حمایت از ساخت زیربناها، مراعات معیارهای زیست محیطی، قابلیت انعطاف در شرایط محیطی مختلف و ارتقای قدرت رقابت در بازارهای داخلی و بین المللی». به عنوان برخی از ساسیت های کلی لازم الرعایه در خصوص کشاورزی تعیین گردیده اند که با بررسی مفاد دستورالعمل معترض عنه مغایرتی مابین مفاد این دستورالعمل و بندهای 2، 6، 7 و 8 سیاست های کلی کشاورزی مصوب 1391/9/29 مقام معظم رهبری ملاحظه نگردید.

بنا به مراتب مذکور دستورالعمل اجرایی طرح توسعه سامانه های نوین آبیاری به شماره 605/96/329 مورخ 1396/4/20 صادره از وزارت جهاد کشاورزی مغایرتی با بندهای 2، 6، 7 و 8 سیاست های کلی کشاورزی مصوب 1391/9/29 مقام معظم رهبری که مورد استناد شاکی بوده نداشته و قابل ابطال نمی باشد. این رای به استناد بند (ب) ماده 84 قانون دیوان عدالت اداری اصلاحی مصوب 1402 ظرف مهلت بیست روز از تاریخ صدور از جانب رئیس محترم دیوان عدالت اداری یا 10 نفر از قضات محترم دیوان عدالت اداری قابل اعتراض است. همچنین این رای به استناد ماده 93 قانون مذکور پس از قطعیت در رسیدگی و تصمیم گیری های آتی مراجع قضایی و اداری، معتبر و ملاک عمل خواهد بود.

رئیس هیأت تخصصی شهرسازی، منابع طبیعی و محیط زیست دیوان عدالت اداری

سعید کریمی